

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

01 Ocak – 30 Eylül 2009

Faaliyet Raporu

İÇİNDEKİLER

A. Kısaca Tüpraş	3
B. Faaliyet Konusu	3-4
C. Ortaklık Yapısı, Bağlı Ortaklık ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkları	5-6
D. Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri	7-11
E. Faaliyet Ortamında Yaşanan Gelişmeler	11
F. Sektör ve Tüpraş'ın Sektördeki Yeri	12
G. Şirket ile İlgili Öngörüler	12
H. Faaliyet Konusundaki Gelişmeler	13
I. Üretim ve Satış	14-15
J. Finansal Sonuçların Değerlendirilmesi	15
K. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu	16
L. Araştırma & Geliştirme Faaliyetleri	16
M. Yatırım Faaliyetleri	16-17
N. Kar Dağıtım Politikası	17
O. Sermaye Piyasası Araçları	17
P. Üst Yönetim	17
Q. Personel Hareketleri	17
R. Şirket Ana Sözleşme Değişiklikleri	17
S. Genel Kurul Tarihine Kadar Meydana Gelen Önemli Olaylar	18
T. Yapılan Bağışlar	18
U. Temel Göstergeler & Rasyolar	18
V. Diğer Hususlar.	18

A. Kısaca Tüpraş

Tüpraş, yıllık 28,1 milyon tonluk rafinaj kapasitesinin yanısıra %79,98'ine sahip olduğu DİTAŞ, %40 iştiraki olan Opet Petrolcülük A.Ş. ile birlikte yarattığı katma değer ve 23 milyar doları aşan cirosu ile Türkiye'nin lider sanayi kuruluşudur. Tüpraş, Haziran 2009'da bağlı ortaklık olarak % 99,99'una sahip olduğu Körfez Hava Ulaştırma A.Ş.'ni kurmuştur.

Tüpraş, 1961 yılında kurulan İPRAŞ'ın (İstanbul Petrol Rafinerisi A.Ş.) ve kamuya bağlı olarak faaliyet gösteren İzmir ve Batman Rafinerileri ile yapımı devam eden Kırıkkale Rafinerisinin 16 Kasım 1983 tarihinde Tüpraş çatısı altında birleşmesiyle kurulmuştur. Hem pazar payı ve kurumsal güvenilirliği hem de üretim kompleksleri ve ortaklıklarıyla entegre bir petrol şirketine olma yolunda ilerlemektedir.

Tüpraş, bağlı ortaklığı ve müşterek yönetime tabi ortaklıklarının temel faaliyetleri Türkiye'de olup, faaliyetleri Rafinaj, Akaryakıt Dağıtım ve Deniz Taşımacılığı sektörleri altında toplanmıştır.

B. Faaliyet Konusu

İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman'da kurulu bulunan dört petrol rafinerisi, Bağılı Ortaklığı DİTAŞ ve İştiraki OPET'le rafinaj, dağıtım, petrokimya, petrol ve ürün taşımacılığı alanlarında faaliyette bulunmaktadır.

Rafineriler, LPG, nafta, benzin, jet yakıtı, gazyağı, motorin, kalorifer yakıtı, fuel oil, asfalt ve makina yağlarını da içeren geniş bir ürün üretim yelpazesine sahiptir.

Ana sözleşmede yer alan faaliyet alanlarının başlıcaları;

- Ham petrol tedarik ve rafine etmek, gerektiğinde petrol ürünlerini ithal ve ihraç etmek ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayii ve ilgili diğer sanayii alanında fabrikalar, tesisler kurmak, işletmek, ve ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğal gazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve dağıtımını yapmak, yaptırmak, bu ürünlerin perakende satışını teminen akaryakıt istasyonları ve bakım tesislerini kurmak, işletmek ve işlettmek, devralmak, devretmek veya kiralamak, bayilik vermektir.
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek.

Rafinaj

Tüpraş, tüketim merkezlerine yakınlık ve ham petrol ikmal avantajına sahip dört rafinerisi ile Avrupa'nın 8. Büyük rafineri şirketidir.

Tüpraş'ın dört rafinerisinin 28,1 milyon ton yıllık rafinaj kapasitesi Türkiye'nin toplam rafinaj kapasitesini oluşturmaktadır.

Rafinerilerin teknik derecelendirilmesinde kullanılan önemli göstergelerden Nelson Kompleksite Endeksi'ne göre Tüpraş'ın rafineri kompleksitesi Avrupa Birliği ile entegrasyon amacına yönelik olarak sürdürülen yatırımların tamamlanmasıyla 7,25'e yükselerek Akdeniz'in yüksek kompleksiteli rafinerilerinin düzeyine ulaşmıştır.

Küresel ekonomik resesyonun tüm dünya ülkelerini etkilediği bir iş ortamında küresel rekabetin daha da yoğunlaştığı, devletlerin ekonomileri ile reel sektörlerini ayakta tutabilmek için birbiri ardına önlem paketlerini devreye aldığı ve ekonominin normal koşullarının dışında işlediği bir dönemi yaşamaktayız. Global kriz tüm reel sektörü ilk altı aylık dönemde olduğu gibi 3.Çeyrek dönemde de önemli ölçüde etkilemeye devam etmiştir. Buna yaşanan krizin neden olduğu, iç ve dış piyasada talep düşüşü ve ağır hampetrol ile referans hampetrol arasındaki makasın daha da daralmasının etkileri de eklenince rafinaj karlılığı önemli ölçüde zayıflamıştır.

Rafinaj sektörünün ve rafineri marjlarının bu krizden diğer sanayi dallarında olduğu gibi, negatif etkilendiği belirgin bir gerçektir. Bilindiği üzere petrol ürünleri içinde orta distilatlar global ekonomik büyüme ve daralmalara en duyarlı ürün grubunu oluşturmaktadır. Hem orta distilat talebinde görülen belirgin daralma, hem de OPEC üretim kesintilerinde katı uygulamanın ağır ve hafif petrolerler arasındaki fiyat makasının kapanması, Akdeniz rafineri marjlarını 2009 yılında son yılların en dip noktalarına taşımıştır. H1N1 virüsünün tüm dünya ülkelerindeki etkisinin yanı sıra Asya'da devreye giren yeni rafineriler ve zayıf ürün talebinin çizdiği olumsuz tablo marjlar üzerinde baskı yaratmaya devam etmektedir.

Önlem paketlerinin de yardımıyla ekonomiler büyüme sinyalleri verirken ekonomilerin teşviksiz ne kadar çabuk ayağa kalkabileceği sorusunun yanıtı yılın geriye kalan döneminin büyüme trendini ortaya çıkaracaktır. Şu ana kadar bir iyi bir kötü gelen veriler piyasanın kararsız kalmasına ve düzeltme hareketlerine neden olmaktadır.

Türkiye'nin ürün talep yapısı incelendiğinde Motorin, Jet ve LPG açığının olduğu buna karşılık benzin ve fuel oil'de üretim fazlasının olduğu görülmektedir. Tüpraş rafinerilerinde yüksek kapasite kullanımları ile üretim yapıldığında motorin talep açığının bir kısmı karşılanabilirken, üretilecek benzin ve fuel oil'in yarısından fazlasının ihraç edilmesi gerekmektedir. Ancak krize bağlı olarak hızla düşen uluslararası fiyatlar nedeniyle ihracatın karlılığını yitirmesi, dönüşüm ünitelerinde kapasite kullanım maksimizasyonunu gerekli kılmıştır.

Sektörde 2008 yılı son çeyreğinde yaşanan yüksek stok zararları, ilk altı aylık dönemde de stokları minimum seviyede tutmayı gerektirmiştir. Bu nedenle bu dönemde yurt içi talebi karşılayacak, ihracatı gerektirmeyecek şekilde üretim programı yapılırken, açık kalan yurt içi talepler ithalatla karşılanmıştır.

2008 yılında ortaya çıkan krizle beraber alacak vade gün sayısını 3 gün'e düşüren Tüpraş, nakit durumu iyi olmasına rağmen, finansal piyasalarda dalgalanma riskine karşı temkinli duruşunu koruyarak satış tahsilat vadelerinde değişiklik yapmayı uygun bulmamıştır. Bu durumda işletme sermayesi ihtiyacı olan akaryakıt dağıtım şirketleri, kırsal motorin gibi Türkiye'de açık bulunan ve ithali kolay olan ürünlerde ithalat miktarlarını arttırmışlardır.

Sonuç olarak, 2009 yılı ilk altı ayda %58 kapasite kullanımı ile 8,15 milyon ton hampetrol işlenmiş, üçüncü çeyrek dönemde ise kapasite kullanımı %66,4'e yükselterek toplamda %60,8 kapasite kullanımı ile 12,81 milyon ton hampetrol işlenmiş ve 11,89 milyon ton satılabilir ürün üretilmiştir.

Dağıtım

Türkiye'nin 3. büyük akaryakıt dağıtım şirketi olan OPET, Türkiye'de 793'ü OPET, 551'i Sunpet olmak üzere toplamda 1,344 istasyonu ve beş farklı terminalinde toplam 1.161 bin m³'lük depolama kapasitesi ile akaryakıt dağıtım sektöründe önemli konumdadır.

2009 dokuz aylık dönemde, Müşterek Yönetime Tabi Ortaklık olan OPET'in konsolide finansal tablolara dahil edilen faaliyet karı 97,6 milyon TL'dir. Sektördeki pazar payını ve istasyon ağını her geçen gün artıran OPET, Koç Topluluğu ortaklığıyla doğan güç birlikteliği ve sinerji sonucu, Türkiye'de akaryakıt dağıtım sektöründe tüketicinin ilk tercihi olma temel hedef ve prensibiyle hareket etmektedir. OPET, Türkiye tüketiminde Ocak- Eylül 2009 döneminde toplam beyaz ürünlerde %16,6 pazar payı ile 3. büyük ve siyah ürünler pazarında ise %25,9 pazar payı ile sektörde 2. büyük akaryakıt dağıtım kuruluşudur.

Opet'in yeni dönemdeki hedef ve stratejileri temel rekabet üstünlüklerine odaklanmak üzerine kurulmuştur. Farklı ve başarılı projeleri gerçekleştirmenin yanı sıra hizmet kalitesini sürekli artırmak ve müşteri altyapısı güçlendirmek amaçlanmaktadır. Bunların sonucunda da bir yandan müşteri memnuniyeti sürdürülürken diğer yandan da pazar payını artırmak ve büyümek hedeflenmiştir.

Opet'in Yönetim Kurulu, 3 Temmuz 2009 tarihli toplantısında Türk Hava Yolları A.Ş. ("THY") ile jet yakıtı ikmal hizmeti vermek üzere bir şirket kurulmasına ve kurulacak şirketin sermayesine %50 oranında iştirak edilmesine karar vermiştir. Opet, 15 Temmuz 2009 tarihinde THY ile söz konusu şirketin kurulması ile ilgili bir sözleşme imzalamıştır.

Taşımacılık

DİTAŞ, Tüpraş'ın ham petrol ve petrol ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışında denizyolu ile taşınmasının yanı sıra, sektörde faaliyet gösteren firmalara aracılık ve liman hizmetleri vermektedir.

DİTAŞ, deniz taşımacılığının %95'lik bölümünü oluşturan ham petrol taşımacılığını Tüpraş'ın ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirmektedir. DİTAŞ sahip olduğu mevcut ham petrol tankerinin yanı sıra, 2008 yılında inşaatı tamamlanan aynı özelliklere sahip 10,9 DWT'luk M/T Sevgi ve M/T Gönül ürün tankerini filosuna dahil ederek filosunu genişletmiştir. Ocak 2009 sonu itibariyle M/T Sevgi tankeri, Mayıs 2009 sonu itibariyle M/T Gönül tankeri taşımalarına başlamıştır. Ayrıca İzmit ve İzmir Rafinerilerinin deniz terminallerinde sahibi olduğu 13 adet römorkör ve 7 adet palamar botu ile Ditaş, kılavuzluk, römorkörcülük ve palamar hizmetleri de vermektedir.

DİTAŞ 2009 yılının ilk dokuz ayında 10.533,2 bin ton ham petrol 1.258,3 bin ton petrol ürünleri olmak üzere toplam 11.791,5 bin ton taşıma gerçekleştirmiştir.

Mali bilgiler (UFRS)

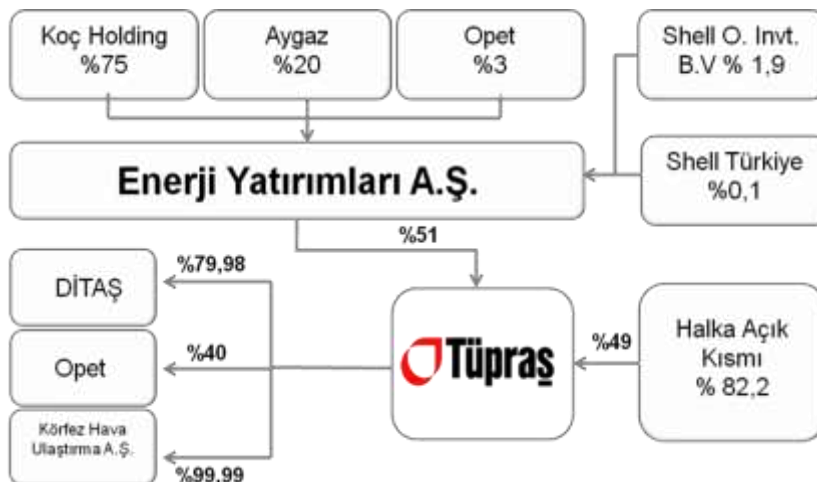
Milyon TL	30 Eylül 2008	30 Eylül 2009
Satışlar (ciro)	179,4	129,0
Vergi Sonrası Kar	22,4	17,4

C. Ortaklık Yapısı

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na "SPK" kayıtlıdır ve hisseleri 1991 yılından beri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda "İMKB" işlem görmektedir. 30 Eylül 2009 tarihi itibariyle, Şirket'in İMKB'ye kayıtlı hisse oranı %49'dur. Aynı tarih itibariyle Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir.

	Hisse Payı %
Enerji Yatırımları A.Ş.	51
Halka Açık Kısım	49
	100

Tüpraş'ın %51 hissesine sahip olan Enerji Yatırımları A.Ş.'nin ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir.

Tüpraş'ın bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
A) Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. (Ditaş)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. (Üsküdar)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Damla Denizcilik A.Ş. (Damla)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kadıköy Tankercilik A.Ş. (Kadıköy)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. (Beykoz)	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
B) Körfez Hava Ulaştırma A.Ş. (Körfez) (*)	Türkiye	Hava taşımacılığı ve ulaştırma

(*) Grup'un bağlı ortaklıklarından Körfez, 2009 yılının Haziran ayında kurulmuş olup, Grup'un 30 Eylül 2009 tarihinde sona eren dokuz aylık özet ara dönem konsolide finansal tabloları açısından önemlilik teşkil etmemesi nedeniyle konsolidasyon kapsamına alınmayarak satılmaya hazır finansal varlık olarak muhasebeleştirilmiştir.

Müşterek yönetime tabi ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
C) OPET Petrolcülük A.Ş. (Opet)	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
Opet Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Turizm Sanayi İç ve Dış Ticaret A.Ş. (Opet Gıda)	Türkiye	Gıda ürünleri dağıtımı
Opet International Limited (Opet International)	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade Ireland (*)	İrlanda	Petrol ürünleri ticareti
Opet Aygaz B.V(*)	Hollanda	Petrol ürünleri ve madeni yağ dağıtımı
Opet Trade Singapore	Singapur	Petrol ürünleri ticareti

(*) Grup'un müşterek yönetime tabi ortaklıklarından Opet Trade Ireland'ın 31 Mayıs 2009'da tavsiye süreci başlamış ve Opet Aygaz BV'nin 15 Aralık 2009 tarihleri itibarıyla tasfiye süreci başlayacak olup bu şirketlere ait varlıklar ile bunlara ilişkin yükümlülükler bilanço tarihi itibarıyla bilançoda satılmak üzere elde tutulan varlık ve yükümlülük grupları olarak sınıflandırılmıştır.

Opet Aygaz BV'nin Bulgaristan'da Opet Aygaz Bulgaria EAD adlı bağlı ortaklığı 2008 yılı içerisinde satılmıştır. Söz konusu işletme perakende satışlar için petrol istasyonları ağını geliştirmek ve toptan satış konularında faaliyet göstermekteydi.

Grup'un müşterek yönetime tabi ortaklıklarından deniz petrol satışları iş kolunda faaliyet gösteren TBS Denizcilik ve Petrol Ürünleri Ticaret A.Ş. şirketi 22 Nisan 2009 tarihi itibarıyla satılmıştır.

Sermaye Yapısı

- a. **Kayıtlı Sermaye** : Şirketin kayıtlı sermayesi 500.000.000,00 (beşyüzmilyon TL) Türk Lirasıdır. İşbu sermaye, herbirinin nominal değeri 1 (bir Kr) Kuruş olmak üzere 50.000.000.000 (ellimilyar) adet hisseye bölünmüştür.
- b. **Çıkarılmış Sermaye ve Paylar** : Şirketin çıkarılmış sermayesi tamamen ödenmiş 250.419.200,00 TL (ikiyüzellimilyondörtüyüzondokuzbinikiyüz TL)'dir. Ödenmiş sermaye her biri 1 Kr (Bir Kr) itibari değerinde 25.041.920.000 adet paya bölünmüştür. Paylar (A) ve (C) olmak üzere iki gruba ayrılmış olup nama olarak düzenlenmiştir.

Sermaye Yapısı

Hisse Adı	Grup	Hisse Adedi	Türü	Sermaye Tutarı (TL)
Enerji Yatırımları A.Ş.	A	12.771.379.222	Nama	127.713.792,22
Diğer Ortaklar (Halka Açık)	A	12.270.540.777	Nama	122.705.407,77
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	C	1	Nama	0,01
Toplam		25.041.920.000		250.419.200,00

D. Yönetim Kurulu Üyeleri

Türk Ticaret Kanunu ve Yönetmelik gereğince Ana Sözleşmemizde yer alan Yönetim Kurulu seçimine ilişkin esaslar dikkate alınarak Yönetim Kurulu üyelerimiz seçilmektedir.

Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından seçilen en az 5 üyeden oluşur. Özelleştirme İdaresinin Ana Sözleşmedeki imtiyazı nedeniyle, Yönetim Kurulu seçiminde 1 üyenin C grubu hissedarının gösterdiği adaydan seçilmesi zorunludur. Diğer A grubu hissedarları temsil eden üyeler ise Genel Kurul'da kendi aralarında yaptıkları seçimde en çok oy alan adaylar arasından seçilir.

Yönetim Kurulu Üyesi seçiminde aradığı asgari nitelikler, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri IV. Bölüm 3.1.1 maddesi kapsamında Tüpraş Ana Sözleşmesi'nde belirtilmiştir.

Tüpraş Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyeleri bir yıl görev yapmak üzere 27 Mart 2009 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısında seçilmişlerdir.

İlgili Dönemdeki Yönetim Kurulundaki Değişiklikler

Şirketimizin 27 Mart 2009 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurulunda seçilen Yönetim Kurulu üyeleri ve takip eden Yönetim Kurulu toplantısında belirlenen görev dağılımını içeren aşağıda verilen Yönetim Kurulu listesinde 30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır.

30 Eylül 2009 tarihi itibarıyla Tüpraş Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu**Yönetim Kurulu**

Ömer M.Koç	Yönetim Kurulu Başkanı
Dr.Bülent Bulgurlu	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Rahmi M.Koç	Yönetim Kurulu Üyesi
Semahat S.Arsel	Yönetim Kurulu Üyesi
Mustafa V.Koç	Yönetim Kurulu Üyesi
Ali Y.Koç	Yönetim Kurulu Üyesi
Temel K. Atay	Yönetim Kurulu Üyesi
Erol Memioğlu	Yönetim Kurulu Üyesi
Yavuz Erkut	Yönetim Kurulu Üyesi
Ahmet Aksu	ÖİB C Grubu Temsilcisi

Denetim Kurulu

İbrahim Murat Çağlar	Denetçi
Kemal Uzun	Denetçi
Goncagül Ayşe Özgüt	Denetçi

Yönetim Kurulu Özgeçmişleri**Ömer M. Koç****Yönetim Kurulu Başkanı**

Columbia College'dan 1985 yılında BA derecesiyle mezun olmuştur. Bir sene Kofisa Trading'de çalışmıştır. Columbia Business School'dan MBA derecesi almıştır (1989). Ramerica Intl.Inc.de çalıştıktan sonra, 1990 yılında Koç Holding'e katılarak, Gazal A.Ş.'de, Finansman Koordinatörlüğü, Enerji Grubu Başkan Yardımcılığı ve Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2004 yılında Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi olmuştur. Mayıs 2008'den bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini sürdürmektedir. Aynı zamanda Türk Eğitim Vakfı Başkanlığı, Geyre Vakfı Başkanlığı, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Başkanlığı ve Tüpraş Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini de yürütmektedir.

Dr. Bülent Bulgurlu**Yönetim Kurulu Başkan Vekili**

Yüksek öğrenimini Ankara Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nin ardından Norveç Teknik Üniversitesi'nde aldığı Doktora programıyla sürdürmüştür. 1972 yılında Elliot Strømme A/S, Oslo'da İnşaat Mühendisi olarak iş hayatına başlayan Bulgurlu, 1977 yılında Garanti İnşaat'ta Saha Mühendisi olarak göreve başlamıştır. Sırasıyla Mühendislik, Planlama ve İnşaat Müdürlüğü, Şantiye Koordinasyon ve İnşaat Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcılığı ve Genel Müdürlük görevlerinin ardından Koç Holding'de 1996 yılından itibaren Turizm ve Hizmetler Grubu Başkanı, Turizm ve İnşaat Grubu Başkanı, Dayanıklı Tüketim ve İnşaat Grubu Başkanı olarak görev almıştır. Mayıs 2007 itibarıyla Koç Holding CEO'su olarak göreve atanmış ve Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi olmuştur. Ayrıca TUSİAD, TURMEPA/ DenizTemiz Derneği, Türk Turizm Yatırımcıları Derneği üyesidir.

Rahmi M. Koç**Yönetim Kurulu Üyesi**

Yüksek öğrenimini Johns Hopkins Üniversitesi (ABD) Endüstriyel Sevk ve İdare Bölümü'nde yapmıştır. Koç Topluluğu'nda 1958 yılında Otokoç şirketinde işe başlamıştır. Koç Holding bünyesinde çeşitli üst düzey görevlerde bulunmuştur. 1980 yılında İdare Komitesi Başkanı olduktan sonra 1984 yılında Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmıştır. 2003 yılından itibaren de

Koç Holding Şeref Başkanı ünvanıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Aynı zamanda Vehbi Koç Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Vekilliği, Koç Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanlığı, Rahmi M.Koç Müzecilik ve Kültür Vakfı kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanlığı, VKV Amerikan Hastanesi Yönetim Kurulu Başkanlığı, TURMEPA/ DenizTemiz Derneği kurucusu ve Onursal Başkanlığı, TÜSİAD Yüksek İstişare Şeref Başkanlığı ve TİSK Danışma Kurulu Üyeliği gibi görevleri de yürütmektedir.

Semahat Sevim Arsel

Yönetim Kurulu Üyesi

Amerikan Kız Kolejinden mezun olduktan sonra Goethe Institute'da Almanca eğitim programlarına katılan Semahat Arsel, İngilizce ve Almanca bilmektedir. 1964 yılında Koç Holding Yönetim Kurulu Üyeliği ile iş hayatına başlayan Semahat Arsel halen bu görevinin yanı sıra Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı, Turizm Grubu Yönetim Kurulu Başkanlığı, Florance Ningtingale Vakfı İkinci Başkanlığı ve Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığı görevlerini sürdürmektedir. Kendisi aynı zamanda Koç Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu'nun kurucusudur.

Mustafa Vehbi Koç

Yönetim Kurulu Üyesi

Yüksek öğrenimini 1984 yılında George Washington Üniversitesi (ABD) İş İdaresi bölümünde tamamlamıştır. Koç Topluluğu'na 1984 yılında Tofaş'taki göreviyle katılmış, 1992 yılında ise Koç Holding'e geçerek çeşili grupların Başkan Yardımcılığı ve Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. 2001 yılında Yönetim Kurulu Üyesi, 2002 yılında ise Yönetim Kurulu Başkan Vekili olduktan sonra 4 Nisan 2003 tarihinden itibaren Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı sürdürmektedir. Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu ile Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi, İstanbul Sanayi Odası Üyesi, Finlandiya İstanbul Fahri Konsolosu, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Üyesi, Kuveyt Uluslararası Bankası Danışma Kurulu Üyesi ve Rolls-Royce Danışma Kurulu Üyesi'dir. Haziran 2004 tarihinde JP Morgan International Council'a katılmıştır. Ayrıca, TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı'dır.

Ali Y.Koç

Yönetim Kurulu Üyesi

Yüksek öğrenimini Rice Üniversitesi (ABD) İşletme Fakültesi'nin ardından Harvard Üniversitesi (ABD) Master programıyla sürdürmüştür. 1990-1991 tarihleri arasında American Express Bank'ta Yönetici Yetiştirme Programı'na dahil olmuş, 1992-1994 yılları arasında Morgan Stanley Yatırım Bankası'nda Analist olarak çalışmıştır. 1997 yılı itibarı ile Koç Holding'de Yeni İş Geliştirme Koordinatörlüğü ve Bilgi Grubu Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2006 yılından bu yana Koç Holding Kurumsal İletişim ve Bilgi Grubu Başkanlığı görevini yürütmektedir. 30 Ocak 2008'den bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

Temel Kamil Atay

Yönetim Kurulu Üyesi

İTÜ Makine Mühendisliği'nin ardından Wayne State Üniversitesi (ABD) İşletme Bölümü'nde ihtisas yapmıştır. Koç Topluluğu'na 1966 yılında katılmış; Otoyol Sanayi A.Ş. ve Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. Genel Müdürlüğü görevlerinin yanı sıra Koç Holding bünyesinde çeşitli üst düzey görevler aldıktan sonra 2000-2001 yıllarında Koç Holding CEO'luğunu yapmıştır. 1996 yılından beri üyesi olduğu Yönetim Kurulu'nda 1998 yılından bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili olarak görev almaktadır.

Erol Memioğlu

Yönetim Kurulu Üyesi

Yüksek öğrenimini Ortadoğu Teknik Üniversitesi Petrol Mühendisliği bölümünde tamamlamıştır. 1979 yılında TPAO'da Uzman Mühendis olarak göreve başlayan Memioğlu, TPAO'da Üretim Müdürlüğü ve Yurt Dışı Projeler Grup Başkanı görevlerinin ardından 1999 yılında Koç Holding'de Enerji Grubu Başkan Yardımcılığı görevine atanmıştır. 2003-2004 yılları arasında iş hayatına Koç Holding Enerji Grubu İcradan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi olarak devam eden Memioğlu, Mayıs 2004'ten bu yana Koç Holding Enerji Grubu Başkanlığı görevini yürütmektedir.

Yavuz Erkut

Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür

1955 doğumlu olan Yavuz Erkut, lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nde 1976 yılında, yüksek lisans eğitimini ise Wales Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde, 1978 yılında tamamlamıştır.

İş yaşamına 1979 yılında İpraş Rafinerisi'nde Proses Mühendisi olarak başlamıştır. 1979-1990 yılları arasında Ünite Şefi, Başmühendis, İşletme Müdür Yardımcısı görevlerinde bulunmuştur. 1990 yılında Tüpraş Genel Müdürlüğü'ne Dış Ticaret Müdürü olarak atanmıştır. 1994-1997 yılları arasında Petrol İkmal ve Ticaret Daire Başkanlığı göreviyle Ham petrol İkmal, Akaryakıt Satış, Fiyatlandırma, Dış Ticaret ve LPG İkmal ve Satış Müdürlüklerini yönetmiştir. 1998-2000 döneminde ise aynı bölümlerden sorumlu Daire Başkanlığı ve Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 2000 yılında Opet Petrolcülük A.Ş.'ye transfer olmuştur. 2000-2006 yılları arasında çeşitli dönemlerde Opet Petrolcülük A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürlük görevinden sonra 27 Ocak 2006 tarihinden itibaren Tüpraş Genel Müdürlüğü görevini sürdüren Erkut'un, 2008 Nisan ayından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyeliği devam etmektedir.

Ahmet Aksu

Yönetim Kurulu Üyesi

ÖİB C Grubu Temsilcisi

1967 doğumlu olan Ahmet Aksu, lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nde tamamlamıştır. 1992 yılından bugüne Başbakanlık Özelleştirme İdaresi'nde çalışan Aksu 1993 yılında Deniz Nakliyat T. A.Ş.'de Denetim Kurulu Üyesi olarak çalışmıştır. 1993-2006 yılları arasında ERDEMİR Ereğli Demir ve Çelik Fab. T.A.Ş., TÜMAŞ, Eti Alüminyum ve ESGAZ gibi kurumlarda Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkanı olarak görev almıştır. 2006-2007 yılları arasında TÜMAŞ Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevinin ardından 2007 yılından bu yana Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'de Yönetim Kurulu Başkanı olarak çalışmaya devam etmektedir. Halen Özelleştirme İdaresi Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Denetim Kurulu Üyeleri

TTK ve Yönetmelik gereğince Ana Sözleşmemizde yer alan hükümler dikkate alınarak 1 yıl süre ile denetçiler seçilir ve Görev süresi dolan Denetçi tekrar seçilebilir. Tüpraş'ta 2'si A grubu hissedarlar tarafından gösterilen adaylar arasında yapılan seçimde en çok oy alan adaylardan, 1'i de C grubu hissedarın göstereceği adaydan olmak üzere Genel Kurulca seçilen 3 Denetçi mevcuttur.

Denetim Kurulunun özgeçmişleri aşağıdaki gibidir.

İbrahim Murat Çağlar**Denetim Kurulu Üyesi**

1973 doğumlu olan İbrahim Murat Çağlar, Bilkent Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü mezun oldu. İş yaşamına 1997 yılında PricewaterhouseCoopers'da başlayan Çağlar, 2002-2005 yılları arasında PricewaterhouseCoopers'da Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri Müdürü olarak görev yapmıştır. 2005-2008 yılları arasında Koç Holding A.Ş. Denetim Grup Yöneticisi görevini sürdüren Çağlar, 2008 yılından bu yana Koç Holding A.Ş. Denetim Grubu Koordinatörüdür.

Kemal Uzun**Denetim Kurulu Üyesi**

1968 doğumlu olan Kemal Uzun, lisans eğitimini Ankara Üniversitesi İşletme Bölümü'nde tamamlamış ve University of Illinois, College of Business'da Yüksek Lisans yapmıştır. 1990-2006 yılı Mart ayına kadar Stajyer Muhasebat Kontrolörü olarak göreve başladığı Maliye Bakanlığında sırasıyla, Hesap Uzman Yardımcılığı, Hesap Uzmanı, Daire Başkanı, Gelir İdaresi Grup Başkanı, Gelir İdaresi Daire Başkanı gibi görevlerde çalışmıştır. 2006 Nisan ayından bu yana Koç Holding A.Ş. Denetim Grubu Koordinatörü olarak görev yapmaktadır.

Goncagül Ayşe Özgüt**Denetim Kurulu Üyesi**

1964 Ankara Doğumlu olan Özgüt, ODTÜ Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü'nden mezun oldu. İş Yaşamına Aytemizler Tekstil A.Ş.'de başlayan Özgüt, sırasıyla 1995-96'da Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nda Özel Kalem Müdürlüğü, 1996 Yarımca Porselen A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği, 1997 Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nda Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 1997 Hamitabat Elektrik Üretim A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği, 1998-2004 DİTAŞ Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. Denetim Kurulu Üyeliği, 2004 Tüpraş Yönetim Kurulu Üyeliği, 1998 yılında Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Danışmanlık Hizmetleri Dairesinde Uzmanlık görevlerinde bulunmuştur. 1998 yılından itibaren Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Özelleştirme Sonrası Takip Grup Başkanlığı'nda Uzman olarak görev yapmaktadır.

E. Faaliyet Ortamında Yaşanan Gelişmeler

Küresel ekonomide meydana gelen büyük krizin reel sektör üzerindeki etkileri sonucunda dünya ekonomisinin daralması ve tüketim talebinin azalmasının sonucu 2008 yılı 3. çeyrek dönemde ortalama 85,96 milyon varil/gün olan küresel hampetrol talebi 2009 yılı aynı döneminde %1,6 oranında düşerek 84,62 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, bölgesel bazdaki global talep, bir önceki yılının aynı dönemine OECD bölgesinde % 4,2 azalarak 44,73 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir. Kuzey Amerika, Avrupa ve Japonya gibi gelişmiş bölgelerde talep düşüşleri kaydederken, Çin ve Hindistan'da bir önceki yılın aynı dönemine göre %6 oranında artarak, 12 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir.

2008 yılı 3. çeyrekte 86,3 milyon varil/gün olan hampetrol arzı, 2009 yılı aynı dönemde %2 oranında düşerek 85,0 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde OPEC'in arzı %5 oranında gerileyerek 36,2 milyon varil/gün seviyesinden 34,2 milyon varil/ gün seviyesine düşmüştür. OPEC harici hampetrol arz ise % 1,4'lük bir artış gösterirken, Eski Sovyetler Birliği bölgesinin arzı %3,9 oranında artmıştır.

Son üç yılda sürekli talep baskılı artış gösteren ham petrol fiyatları, 2009 yılının 3. Çeyrek döneminde, 2. Çeyrek döneme göre % 16,1 oranında artarak 68,3 dolar/varil düzeyine yükselmesine karşın, 2008 yılının ortalama ilk 9 aylık fiyatının %48,5 gerisinde kalarak, 57,2 dolar/varil olarak gerçekleşmiştir.

F. Sektör ve Tüpraş'ın Sektördeki Yeri

Türkiye petrol ürünleri pazarında, 2009 yılı dokuz aylık dönemde 2008 yılına göre %2,5 daralma ile benzin tüketimi 1.743 bin ton, kükürt miktarı 50 ppm'in üzerinde olan ve ülkemizde ticari ve sinai faaliyetlerin en önemli göstergesi olan kırsal motorin tüketimi ise % 10,4 oranında daralma sonucunda 7.590 bin ton, düşük kükürtlü motorin tüketimi ise %14,4 artışla 2.464 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Düşük kükürtlü motorin tüketimindeki artış, yeni dizel otomobil ve Euro V ticari araç parkının büyümeye devam ettiğini göstermektedir.

Tüpraş satışlarında ise kaliteli motorinde pazar paralelinde %10,5 artış yaşanmasına rağmen, vadelerin 10-13 gün seviyelerinden 3 güne indirilmesi ve talebin daralması nedeniyle ithal imkanı daha kolay olan yüksek kükürtlü kırsal motorin yurtiçi satışlarında ülke tüketim azalışından daha fazla düşüş yaşanmıştır. Toplam motorin tüketimi pazarda %5,33 oranında daralırken, üretimdeki planlı bakım duruşlarının ilave etkisiyle Tüpraş %14 satış düşüşüyle, %5,6 pazar payı kaybetmiştir.

Tüpraş'ın 2009 yılı dokuz aylık benzin satışları 1.514 bin ton olarak gerçekleşmiş ve pazar payı %84'den %87'ye yükselmiştir. Ayrıca Tüpraş dokuz aylık dönemde askeri dahil jet yakıtı satışlarını % 11,5 artırmıştır.

Bunun yanı sıra 2009 Ocak Eylül döneminde Otogaz LPG tüketiminin 2008 yılına göre %9 oranında artarak 1,71 milyon ton, dökme,tüplü ve otogazdan oluşan toplam LPG tüketiminin %3 oranında artmıştır.(Kaynak PETDER).Aynı dönemde Tüpraş'ın otogaz satışları %39,6 oranında artış göstermiştir.

G. Şirket ile İlgili Öngörüler

Türkiye'nin toplam rafinaj kapasitesinin tamamına sahip Tüpraş, tüketim merkezlerine yakınlıkları ile ülke ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayacak tarzda konumlandırılmış olan rafinerileri ile faaliyetlerini kesintisiz olarak sürdürmektedir.

Tüpraş 2,3 milyon m³ hampetrol olmak üzere, ürün ve yarımamul de dahil toplam 5,9 milyon m³ maksimum tank kapasitesine sahiptir. EPDK verilerine göre dağıtım şirketlerinin 3,95 milyon m³ kapasitesi de gözönüne alındığında Tüpraş'ın depolama kapasitesi 9,9 milyon m³ olan ülke kapasitesinin yaklaşık %60'ına karşılık gelmektedir.

Tüpraş ülkemizde son yıllarda artan motorin gibi beyaz ürünlerin ithalatını azaltmak ve ilave katma değer yaratmak için, 1,5 - 2,0 milyar ABD doları tutarındaki "Resid Upgrading" Projesinin (Fuel Oil Dönüşüm) Kasım 2007 tarihinde yatırım kararını almıştır. Bu Projenin yapımı için temel mühendislik paketi alınan firmalardan, ikinci aşama olan ticari teklifler istenmiş olup değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Türkiye'de ilk kez geliştirilen ve ülkemiz rafinaj teknolojisine önemli katkısı olacak proje, ülkemizin artan motorin/jet yakıtı açığının kapatılmasına katkı sağlayacaktır. Son yıllarda tüketimi hızla azalan yüksek kükürtlü fuel oil'i işleyerek, ülke ihtiyacı olan yüksek kaliteli ürünleri üretecek olan bu proje, tüketim fazlası ürünleri de üretmesi kaçınılmaz olan yeni rafineri inşaa projelerine göre de optimum çözüm niteliğindedir.

İzmit Rafinerisine 6,3 dolar/varil ilave brüt marj sağlaması beklenen bu projenin karlılığı, girdi olarak kullanılan fuel oil ve üretilecek beyaz ürünler arasındaki fiyat makasına bağlı olarak değişecek ve uluslararası rafineri marjı dalgalanmalarından etkilenmeyecektir.

Üretilecek beyaz ürün miktarı ve ülkemize yaratacağı katma değer unsurları dikkate alındığında, yeni bir rafineriye eşdeğer yatırımın tamamlanması ile Tüpraş'ın Nelson Kompleksitesi 11,5 seviyesine yükselmiş olacaktır.

H. Faaliyet Konusundaki Gelişmeler

Küresel krizin piyasalar üzerindeki olumsuz etkileri, global ürün taleplerinin düşmesine ve zayıf rafineri marjlarına neden olmuştur. Gerçekleştirdiği operasyonel iyileştirmenin etkisi, şarj optimizasyonu ve beyaz ürün üretiminde sağladığı verimlilik artışları ile Tüpraş'ın net rafineri marjı 3. Çeyrek dönemde 1,87 \$/varil gerçekleşmiştir. Akdeniz bölgesinde referans olarak kullanılan Reuters Akdeniz Ural Bazlı Kompleks Marjı 2008 yılı ilk dokuz ay ortalamasında 5,57 \$varil seviyesinden, 2009 yılının aynı döneminde %61,5 oranında düşüşle 2,15 \$/varil seviyesine gerilemiştir. Aynı dönemde optimum satış ve fiyatlandırma politikası doğrultusunda 4,88 \$/varil olan Tüpraş net rafineri marjı, %57,1 oranında düşerek 2,09 \$/varil olarak gerçekleşmiştir.

2009 Net Rafineri Marjı (\$/varil)		
\$/varil	Tüpraş	
	Aylık	Ortalama
Ocak'09	1,11	1,11
Şubat'09	0,64	0,91
Mart'09	3,70	1,72
Nisan'09	2,87	2,03
Mayıs'09	1,38	1,87
Haziran'09	3,57	2,22
Temmuz'09	1,22	2,05
Ağustos'09	2,15	2,06
Eylül'09	2,33	2,09

Planlama sürecinde kullanılan "Process Industry Modelling System (PIMS)" sayesinde alımı programlanan ham petrol ve diğer hammaddelerden, talep ve fiyatlar doğrultusunda optimizasyon yapılarak iç ve dış talebi karşılayacak en uygun ürün yelpazesi tespit edilir.

Ürünlerimizin tamamı TSE tarafından belirlenen standartlarda üretilir. Üretilen her parti ürünün analizi yapılır, numuneleri saklanır, raporlanır ve etiketlendirilmesi yapılır.

Yukarıdaki bölümlerde detaylı olarak irdelendiği gibi ihracatın karlı olmaması, yüksek stok tutmanın ilave risk oluşturması sebebiyle düşük stok tutma politikasının devam ettirilmesi, sadece yurt içi talebi karşılayacak üretim yapılması sonucunda 2009 yılı ilk dokuz aylık dönemde %61 oranında hampetrol kapasite kullanımını gerçekleştirilmiştir. Dönüşüm ünitelerinin şarjını maksimize edebilmek için işlenen yarımamül de dahil edildiğinde kapasite kullanım oranı %70 seviyesine çıkarılmıştır. Toplam **12.814** bin ton hampetrol işlenerek **11.885** bin ton ürün üretilmiştir. Aşağıdaki tabloda işlenen hampetrolün 2009 yılı 9 aylık karşılaştırmalı dağılımı verilmiştir.

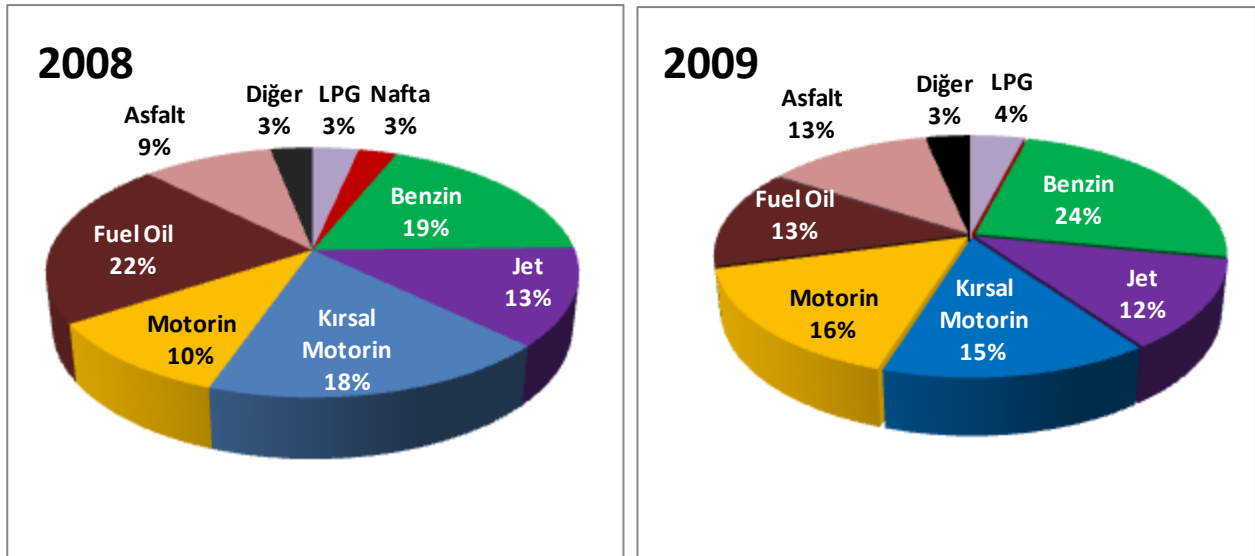
İşlenen Hampetrol	9 Ay 2008	9 Ay 2009	Fark
Tüpraş İşlenen Hampetrol (Bin Ton)	18.995	12.814	-6.181
API	32,24	32,29	0,05
Kapasite Kullanımı %	90,1	60,8	-29
Beyaz Ürün (HVGO dahil)	68,2	73,2	5,0
Beyaz Ürün (HVGO hariç)	67,7	74,2	6,5

Dönüşüm ünitelerinin etkin kullanımı sonucu toplam üretim içindeki (HVGO hariç) beyaz ürün payı, geçtiğimiz yıla göre %67,7'den %74,2'ye yükseltilmiş ve karlılığın korunmasına önemli bir etken olmuştur.

I. Üretim ve Satış

Üretim (Bin ton)	9 Ay 2008	9 Ay 2009	Fark
LPG	600	473	-127
Nafta	495	4	-491
Benzinler	3.316	2.855	-462
Jet Yakıtı/Gazyağı	2.260	1.448	-811
Kırsal Motorin	3.234	1.737	-1497
Motorin	1.857	1.896	39
Orta Distilat	7.350	5.081	-2.269
Fuel Oiller	3.912	1.593	-2319
Makina Yağı	250	169	-81
Asfaltlar	1.689	1.485	-204
Diğer	295	225	-70
Toplam	17.907	11.885	-6.022

Aşağıda grafikte de görüleceği üzere, 2009 yılı ilk 9 ay'da ürün verimleri yüzdesel olarak incelendiğinde benzin verimini %19'dan %24'e, motorin ise %10'dan %16'ya yükselmiştir. Asfalt verimliliği %4 oranında artırılırken, yerinde alınan operasyonel ve stratejik kararlar neticesinde, fuel oillerde %9 oranında azaltılmıştır.

Enerji sektöründe hızla değişen arz ve talep dengelerine karşı, esnek bir tutum sergilemenin öneminin farkında olan Tüpraş, talep fazlası ürünlerde ihracat yollarını ararken, iç piyasadaki ürün açıklarını ve dönemsel talep artışlarını karşılayabilmek için güçlü altyapısını kullanarak ürün ithal etme yoluna gitmektedir.

2009 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre yurtiçi satışları 1.444 bin ton (%9,5) azalma ile 13.780 bin ton olmuştur. Farkın 1.063 bin tonu kırsal motorinden ve benzin üretiminin tercih edilmesinden dolayı 344 bin tonu da naftadan kaynaklanmaktadır. Toplam satışlarda ise 2.388 bin tonu ihracat piyasasının daralmasından kaynaklanan toplamda 3.831 bin ton azalma ile ilk 9 aylık dönemde **16.200** bin ton satış gerçekleştirilmiştir. İlk dokuz aylık dönemde yurt içi satışlarda benzin, jet yakıtı, düşük kükürtlü motorin ve askeri satışlarda geçtiğimiz yılın üzerinde satış gerçekleştirilmiş, jet yakıtı satışında şirket rekoru kırılmıştır. İhracat pazarına ürün arz

edilmesinin karlı olmaması nedeniyle, 2009 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarsal olarak %50 azalarak, **1.222 milyon dolar** değerinde **2.420 bin ton** ürün ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Ekonomik kriz nedeniyle oluşan küresel ürün talep daralmasına karşın ürün fiyatlarında yaşanan düşüşün olumlu etkisiyle bu dönemde yurtiçi satışlarda askeri satışlar dahil jet yakıtı satışları, geçen senenin aynı dönemine göre %11,3 veya 204 bin ton artarak 2,0 milyon ton'a ulaşmıştır. Diğer yandan düşük kükürtlü motorin satışlarında %10,5, benzin satışlarında %0,9 artış sağlanmıştır.

Ocak-Eylül Satış (1000 ton)	9 Ay 2008	9 Ay 2009	Fark
LPG	711	655	-56
Nafta	427	83	-344
Benzinler	1.500	1.514	14
Jet Yakıtı	1.591	1.663	72
Kırsal Motorin	4.654	3.591	-1.063
Motorin	1.589	1.756	167
Kal.Yakıtı	375	338	-36
Fuel Oiller	1.925	1.746	-179
Makina Yağı	225	173	-52
Asfaltlar	1.678	1.474	-204
Diğer	168	244	76
Askeri Jet	220	353	132
Askeri Motorin	163	191	28
Yurtiçi Satışlar Toplamı	15.224	13.780	-1.444
İhracat	4.808	2.420	-2.388
Toplam	20.032	16.200	-3.831

J. Finansal Sonuçların Değerlendirilmesi

Küresel krizin sektördeki olumsuz etkilerine rağmen, Tüpraş operasyonel esnekliğini, oluşturduğu rekabetçi yapısı ve finansal güçlü yapısı ile birleştirerek, 2009 yılı ilk 9 aylık dönemde 741,0 milyon TL İşletme Karı ve 25,6 milyon TL faaliyet dışından gelen karla beraber toplam 766,7 milyon TL vergi öncesi kar elde etmeyi başarmıştır.

Aşağıdaki tabloda da görüleceği gibi Tüpraş, finansman giderlerini geçen yılın altında tutulabilmiştir. Uzun vadeli kredilere tahakkuk eden faiz gideri ile birlikte toplamda 135,2 milyon TL daha düşük olmak üzere, 178,9 milyon TL olan finansman gideri kaydedilmiştir.

Finansal giderler (Bin TL)	9 Ay 2008	9 Ay 2009
Faiz giderleri	-30.373	-126.842
Türev finansal araçlardan kaynaklanan zarar	-66.453	-29.118
Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri	-92.808	-12.170
Faktoring Giderleri	-	-8.937
Kur farkı giderleri, (net)	-95.434	-
Kredilerden oluşan kur farkı zararı, (net)	-27.979	-
Diğer	-1.068	-1.803
Toplam	-314.115	-178.870

K. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu

Şirket'te Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş komiteler mevcut olup, komiteler faaliyetlerini belli prosedürler çerçevesinde yürütmektedir.

30 Eylül 2009 itibariyle mevcut komiteler ve görev dağılımı;

Kurumsal Yönetim Komitesi	Risk Yönetimi Komitesi	Etik Kurul	Denetim Komitesi
Ali Y.Koç	Mustafa V. Koç	Rahmi M. Koç	Temel Kamil Atay
Dr. Bülent Bulgurlu	Ömer M. Koç	Semahat S.Arsel	Erol Memioğlu
Seval Kızılcın	İbrahim Murat Çağlar	Yılmaz Bayraktar	
	Ardan Aksade		

İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi çalışmalarında Tüpraş, kurumsal yönetim ve şeffaflık anlayışı çerçevesinde %49'u İMKB ve Uluslararası borsalarda işlem gören hisseleri temsil eden kurumsal ve bireysel yatırımcılar için gerekli tüm bilgilendirmeleri, yasal çerçeveyi de dikkate alarak, önemle yerine getirmektedir. Kurumsal Endekste Türkiye'de ilklerden biri olan Tüpraş, 2008 yılında aldığı kurumsal yönetim derecelendirme notunu , çevre yasaları ve genel olarak çevre sorumluluğu bilinci doğrultusunda gerçekleştirdiği çalışmaları arttırmış olması ve Kurumsal Yönetimde yapılan iyileştirmelerin etkisiyle 8,20'den 8,34'e yükseltmiştir.

Şirketlerin Kurumsal Sosyal Sorumluluk kapsamında Etik Hesap Verebilirlik kapasiteleri "Accountability" organizasyonu tarafından değerlendirilmekte olup, Türkiye'de bu değerlendirmenin ikincisi 2008 yılında "Accountability" organizasyonunun ülkemizdeki akredite kuruluşu "Kurumsal Sosyal Sorumluluk Enstitüsü" tarafından gerçekleştirilmiştir. Ciro açısından Türkiye'de en büyük 50 şirketin kamuya açık bilgilerinin analiz edilerek, sosyal, çevresel, ekonomik ve etik sorumluluklarının değerlendirildiği bu araştırma sonucunda 2007 yılında altıncı sırada yer alan Tüpraş 2008 yılı değerlendirmesinde ikinciliğe yükselmiştir.

L. Araştırma Geliştirme Faaliyetleri

Çevre dostu ve AB standartlarında üretim hedefi doğrultusunda önemli yatırımları birbiri ardına devreye alan Tüpraş, ürün standardını sürekli geliştirmeyi hedef edinmiştir. Tüpraş'ta Ar-Ge çalışmaları Teknik Servisler ve ARGE Müdürlüğü bünyesinde sürdürülmektedir. Tüm faaliyetlerinde kalite, çevre, toplum ve çalışan sağlığını ön planda tutmayı hedef edinen Tüpraş'ın tüm rafinerileri ISO 9001:2000 Kalite, ISO 14001 Çevre, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri belgelerine sahiptir.

M. Yatırım Faaliyetleri

Rafinerileri modernize ederek ürün verimliliklerini artırma ve Avrupa Birliği çevre standartlarına uygun ürünler üretmek için devreye alınan projelere, 2008 yılında rafinerilerimizde toplam 395 milyon dolar yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup, 2009 yılı 9 aylık dönemde toplamda 197,6 milyon dolar (309,0 milyon TL) Yatırım Harcaması gerçekleştirilmiştir. Devir sonrasında son 3 yıllık dönemde Tüpraş, Koç Holding bünyesinde 1 milyar dolar üzerinde yatırım harcaması gerçekleştirerek, yatırımlarını devreye almış ve 2 milyar doların üzerinde önemli bir kısmı Residium Upgrading harcamaları olmak üzere yeni yatırım kararı almıştır.

Ürün speklerinde Avrupa normlarında üretime yönelik yatırımların son halkası olan İzmit Rafinerisi Benzin İyileştirme Projesinin 2009'da tamamlanmasıyla motorinin yanı sıra benzin üretimi de, hem kükürt hem de aromatik değerler açısından Euro 5 normlarına uyumlu hale gelmiştir.

Son yıllarda Fuel Oil taleplerinin azalması ve beyaz ürünler ile siyah ürünler arasındaki fiyat farkının beyaz ürünler lehine artmasıyla Residium Upgrading uygulamaları tüm dünyada kapasite ve karlılık artırıcı bir çözüm olmuştur.

Fuel Oil Dönüşümü için önerilen “Delayed Coker” prosesi kapsamında Vakum Destilasyon, Koklaştırma (Delayed Coker), Hydrocracker, Hidrojen , Kükürt Giderme üniteleri ile Yardımcı Üniteler kurulacaktır. Temel Mühendislik çalışmaları devam eden projede, öngörülen kapasite artışları sonucunda yaklaşık 2,5 milyon ton motorin/jet yakıtı, 772 bin ton benzin ve 203 bin ton LPG olmak üzere toplam 3,5 milyon ton beyaz ürün elde edilirken, 807 bin ton petrol koku üretilecek olan yatırımda lisansör seçimi tamamlamış ve süreç içerisinde önemli bir aşama olan ÇED olumlu raporu alınmıştır. Müteahhit seçim ve finansman imkanını sağlayacak kreditor seçimine yönelik çalışmalar sonucunda teklifler alınmış değerlendirmeler devam etmektedir.

N. Kar Dağıtım Politikası

Şirketimizin kâr dağıtım politikası Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Ana sözleşmemiz çerçevesinde belirlenmekte olup, kâr dağıtımında, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak pay sahipleri ve Şirket menfaatleri arasında dengeli ve tutarlı bir politika izlenmektedir.

İlgili mevzuat ve yatırım ihtiyaçları ve finansal imkanlar elverdiği sürece, Şirketin dağıtılabılır kârının tamamının dağıtılması Yönetim Kurulu tarafından Genel Kurulun onayına sunulması şirket politikasıdır.

O. Sermaye Piyasası Araçları

Tüpraş 01/01/2009-30/09/2009 döneminde herhangi bir sermaye piyasası aracı çıkarmamıştır.

P. Üst Yönetim

Yavuz Erkut, 27 Mart 2009 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul'da Şirket Yönetim Kurulu Üyeliğine yeniden seçilmiş ve aynı zamanda da Şirket Genel Müdürü görevine devam etmektedir.

Gürol Acar, Teknik İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Yılmaz Bayraktar, İdari İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Hasan Tan, Ticari İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

İbrahim Yelmenoğlu, Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Q. Personel Hareketleri

Tüpraş'da "en değerli sermayemiz insan kaynağımızdır" felsefesi insan kaynakları politikasının özünü oluşturmaktadır.

OPET ve Ditaş dahil Grubun bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 30 Eylül 2009 tarihinde **5.179'dur.** (31 Aralık 2008 :5.467)

Kariyer planları organizasyon şemasının hangi basamağında olursa olsun ayırım gözetmeksizin tüm çalışanlara kişisel ve mesleki yetkinliklerini artırma hedefi doğrultusunda 2009 yılının ilk 9 ayında toplam 8.103 kişiye 91.663 saat eğitim verilmiştir.

R. Şirket Ana Sözleşme Değişiklikleri

İlgili dönemde Ana Sözleşmemizde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

S. Genel Kurul Tarihine Kadar Meydana Gelen Önemli Olaylar

İlgili dönemde Şirketimizi doğrudan ilgilendiren açıklanmamış önemli bir olay yoktur.

T. Yapılan Bağışlar

Tüpraş, Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanına giren taleplerin karşılanmasında Küresel İlkeler Sözleşmesini (Global Compact) referans almaktadır. Koç Holding bünyesinde gerçekleştirilen birçok sosyal sorumluluk projesine de katılım sağlanmıştır.

Ayrıca, ilgili dönemde rafinerilerinin bulunduğu bölgelerde Tüpraş'a iletilen tüm yardım ve bağış talepleri yerine getirilmeye çalışılmıştır. Bunun yanısıra hastanelere, engelli vatandaşlarımıza destek veren kuruluşlara, çeşitli spor kulüplerine, sanatsal oluşumlara da belirlenen stratejiler doğrultusunda destek sağlanmaya çalışılmaktadır.

Bu kapsamda 2009 yılı 9 aylık dönemde 8.434 bin TL tutarında Bağış ve Yardımlar yapılmıştır.

U. Temel Göstergeler & Rasyolar

ÖZET BİLANÇO (BİN TL)	2007 Yıl sonu	2008 Yıl sonu	9 Ay 2008	9 Ay 2009
Dönen Varlıklar	5.378.226	4.419.956	6.635.982	6.382.866
Duran Varlıklar	3.703.653	4.216.842	4.007.006	4.399.648
Toplam Varlıklar	9.081.879	8.636.798	10.642.988	10.782.514

Kısa Vadeli Yükümlülükler	4.091.310	4.113.756	5.493.607	6.169.258
Uzun Vadeli Yükümlülükler	845.446	966.778	902.215	1.021.608
Ana Ortaklık Dışı Paylar	33.208	38.084	35.442	41.565
Ana Ortaklığa Ait Özsermaye	4.111.915	3.518.180	4.211.724	3.550.083
Toplam Kaynaklar	9.081.879	8.636.798	10.642.988	10.782.514

ÖZET GELİR TABLOSU (BİN TL)	2007 Yıl sonu	2008 Yıl sonu	9 Ay 2008	9 Ay 2009
Net Satışlar	22.527.947	30.456.399	24.655.915	14.755.733
Brüt Kar	1.807.192	1.899.400	1.898.596	1.188.929
FVÖK	1.284.781	1.283.502	1.457.010	741.049
FAVÖK	1.405.469	1.447.497	1.576.214	885.276
Dönem Karı (Ana Ortaklık Payları)	1.298.039	432.222	1.142.445	612.284
Dönem Karı (Azınlık Payları)	6.437	7.128	4.487	3.481

ÖNEMLİ ORANLAR	2007 Yıl sonu	2008 Yıl sonu	9 Ay 2008	9 Ay 2009
Brüt Kar Marjı (%)	8,0	6,2	7,7	8,1
FAVÖK Marjı (%)	6,2	4,8	6,4	6,0
Net Kar Marjı (%)	5,8	1,4	4,6	4,1
Özsermaye Getirisi (%)	34,0	11,3	36,6	23,1
Hisse Başına Kar	5,2	1,8	4,6	2,5

V. Diğer Hususlar

Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek faaliyet raporunda ve finansal tablolarda yer almayan herhangi bir operasyonel ve finansal husus bulunmamaktadır.